

NÚMERO 4

ÀGORA

DESEMBRE DE 1996

UPF

DE LA CARRERA UNIVERSITÀRIA A LA CARRERA LABORAL

A. TÀPIES I A. MARÍ, ART I REFLEXIÓ

UN DIA A L'ADMINISTRACIÓ DE RAMBLA

EL CONSELL INTERUNIVERSITARI DE CATALUNYA VA APROVAR FA UNS MESOS EL DOCUMENT QUE REGULA LA PROGRAMACIÓ UNIVERSITÀRIA PER ALS PROPERS ANYS, EN EL QUAL, PARTICULARMENT, S'AUTORITZA LA IMPLANTACIÓ DELS ESTUDIS DE BIOLOGIA I DE MEDICINA A LA UNIVERSITAT POMPEU FABRA. EL DOCTOR EN MEDICINA I CATEDRÀTIC DE FARMACOLOGIA DE LA UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA JORDI CAMÍ ÉS, DES DEL DIA 1 D'OCTUBRE, EL DELEGAT DEL RECTOR PER AL DESENVOLUPAMENT DELS ESTUDIS EN CIÈNCIES DE LA SALUT I DE LA VIDA. DES DEL 1985, EL DOCTOR CAMÍ ÉS EL DIRECTOR DE L'INSTITUT MUNICIPAL D'INVESTIGACIÓ MÈDICA (IMIM), UN CENTRE DE RECERCA EN EL CAMP SANITARI DE PRESTIGI INTERNACIONAL QUE DEPÈN DE L'INSTITUT MUNICIPAL D'ASSISTÈNCIA SANITÀRIA (IMAS)

-QUÈ POT APORTAR AL SISTEMA UNIVERSITARI CATALÀ LA CREACIÓ D'UNA NOVA FACULTAT DE MEDICINA?

-D'una banda, representa l'oportunitat d'oferir uns estudis actualitzats tenint en compte les necessitats de la medicina del proper mil·lenni, i impartits amb una metodologia més orientada a l'adquisició de competències pràctiques. De l'altra, la reordenació de l'ensenyament de la medicina en escoles de grandària més petita ha de comportar una millora global de l'ensenyament perquè necessàriament hi haurà més competitivitat. No obstant això, l'encàrrec que he rebut del rector Argullol és més ambiciós, ja que consisteix en un projecte integrat d'estudis en ciències de la salut i de la vida on puguin conviure dins d'una mateixa organització docent els estudis bàsics de medicina i els d'una llicenciatura en Biologia molt més orientada vers l'àrea de la biologia sanitària, així com altres estudis de cicle curt de l'àmbit de les ciències de la salut, com Infermeria i Fisioteràpia, per exemple.

diversos centres d'assistència sanitària, com ara l'Hospital del Mar. L'IMAS és una institució que té com a missió principal l'assistència sanitària, i la seva àrea d'influència principal, que són els districtes de Ciutat Vella i Sant Martí, coincideix geogràficament amb el campus de la UPF.

-S'APROFITARAN, DONCS, ELS RECURSOS JA EXISTENTS I ÚNICAMENT HI HAURÀ UN CANVI DE TITULARITAT?

-L'IMAS és actualment una de les quatre unitats docents de la Facultat de Medicina de la UAB. Per tant, ja es disposa d'una part dels recursos humans necessaris per al projecte; em refereixo a un professorat permanent i molt experimentat que ara està vinculat a l'IMAS. Pel que fa al canvi de titularitat, és més correcte parlar d'un canvi de conveni docent entre una institució sanitària i una d'universitària, ordenació que ja té una reglamentació de caràcter general. El nombre d'estudiants que hi haurà a la UPF i com es

ENTREVISTA **a** Jordi Camí

-I PEL QUE FA A LA RECERCA BIOMÈDICA?

-No hi ha una bona docència sense una recerca de qualitat que, en el cas d'aquest projecte integrat d'estudis de medicina i biologia, es basarà en unes línies de recerca seleccionades, orientades a algunes de les prioritats que s'estableixen en el Pla de Salut i en el proper Pla de Recerca de Catalunya. En conseqüència, caldrà concentrar el professorat a l'entorn d'uns programes de recerca aplicada, recerca clínica i desenvolupament tecnològic específics. Caldrà satisfer les necessitats que en aquest sentit ens reclamen tant el sistema sanitari com la indústria sanitària i ambiental del nostre entorn; tot això sense oblidar la indispensable existència d'uns nuclis de recerca bàsica potents.

-MALGRAT QUE EL PROJECTE ESTIGUI ENCARA EN UNA FASE INICIAL D'ESTUDI, QUINES SÓN LES CARACTERÍSTIQUES GENERALS DELS NOUS ENSENYAMENTS?

-És molt important precisar que el projecte de la UPF no és de caràcter expansiu. Som conscients que a Catalunya en aquests moments es llicencien més metges dels que el sistema requereix. Per tant, cal que globalment es redueixi progressivament el nombre d'estudiants que comencen medicina. Amb aquest plantejament inicial, és important recordar que el nostre projecte parteix de l'acord que s'ha establert amb l'IMAS, una institució sanitària que, a més d'incloure un centre de recerca com l'IMIM, disposa de

reordenarà aquest ensenyament, són qüestions que s'estan discutint actualment en una comissió del Consell Interuniversitari de Catalunya en la que hi participen representants del Departament de Sanitat de la Generalitat.

-QUÈ ES POT AVANÇAR SOBRE ELS ESTUDIS DE BIOLOGIA?

-En relació amb aquests estudis, hi ha l'encàrrec explícit del Comissionat per a Universitats i Recerca de fer front a una forta demanda social col·laborant a suavitzar la pressió que reben ara les altres facultats de Catalunya. La indústria que utilitza els avenços en el camp de la biotecnologia ben segur que estarà molt interessada a participar en aquest projecte de recerca integrat i orientat vers la biologia sanitària.

-QUINA FORMACIÓ HAN DE REBRE ELS METGES DEL SEGLE VINENT? ANEM CAP A UN CANVI EN LA FORMACIÓ DEL METGE TRADICIONAL?

-Cal que tinguem present que els nous estudis de medicina hauran de formar metges que estaran en actiu durant la primera meitat del segle XXI. El desafiament principal és el ritme amb què es produeixen els canvis socials i els avenços científics, de manera que cal planificar els nous estudis amb l'objectiu de preparar uns professionals que s'enfrontaran a reptes i disposaran de medis que en aquests moments són difícils de predir. Els futurs metges han de

rebre una formació bàsica que els faci aptes per adaptar-se a noves sortides professionals, i cal orientar-los vers una activitat mèdica més centrada en la salut de forma integrada i contínua. Això implica disminuir la tendència actual a la superespecialització com a únic objectiu i, a la vegada, preparar-se per a nous problemes derivats de l'envelliment de la població, per exemple. També implica la necessitat de donar més pes a l'ensenyament de matèries que s'han desenvolupat extraordinàriament en els últims temps, com ara la biologia molecular, l'epidemiologia clínica, la informàtica mèdica, l'economia de la salut o la bioètica, per posar alguns exemples. Resu-mint, diria que la societat ens reclama un nou tipus d'ensenyament per formar un metge diferent de l'actual.

—ES PODRIA ANTICIPAR QUIN SERÀ EL TIPUS DE METGE QUE SORTIRÀ DE LA UPF?

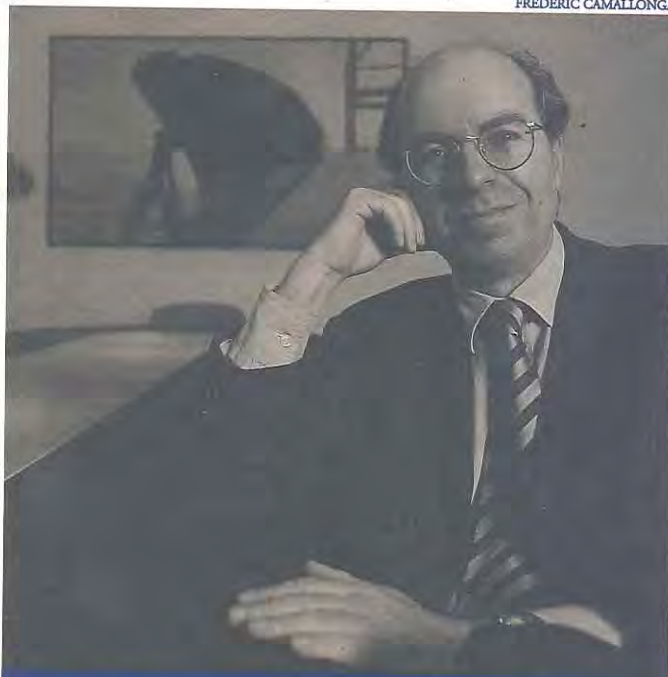
—L'objectiu principal amb què es plantegen els futurs estudis de medicina a la UPF és aconseguir formar uns professionals amb competències clíniques per diagnosticar i tractar de manera correcta les malalties més prevalents de l'entorn, i capaços d'orientar aquells casos que requereixen una atenció especialitzada. Formular una preparació de caràcter polivalent vol dir aconseguir formar uns professionals que siguin capaços d'assumir responsabilitats en tot el procés d'atenció de la salut, incloent-hi la promoció de la salut, la prevenció de les malalties i la gestió dels serveis sanitaris. Ens esforçarem perquè durant la seva formació els futurs metges adquireixin actituds positives en el terreny de la comunicació metge-malalt-família, l'ètica professional, la pràctica interdisciplinària, la recerca i la formació contínua. És a dir, la llicenciatura en Medicina es concep com una etapa d'un continuum formatiu de la qual en forma part no només la formació de pregrau, sinó també la de postgrau i la formació continuada.

—AMB QUIN CALENDARI ES TREBALLA?

—Pel que fa als estudis de pregrau, estem treballant amb diverses hipòtesis alternatives. Cal no oblidar que en el document de programació de nous estudis aprovat pel Consell Interuniversitari de Catalunya s'estableixen diverses etapes, ja que no hi ha els recursos necessaris per iniciar-ho tot de cop. Potser el secret estarà en la formulació d'un projecte molt integrat; per això, una de les estratègies

seria iniciar simultàniament el primer curs de Medicina i el primer curs de Biologia. Estem estudiant la viabilitat d'aquesta proposta, però no descartem cap altra combinació. Cal també tenir en compte que per a l'inici dels estudis de Biologia i del primer cicle de Medicina cal disposar d'unes infraestructures determinades. En aquests moments no es pot avançar res en concret, ja que per a iniciar els estudis de pregrau cal conciliar els interessos i les disponibilitats de diverses institucions. Només m'atreveixo a afirmar que tot plegat estarà en funcionament abans d'acabar aquest segle.

FREDERIC CAMALLONGA

“La societat ens reclama un nou tipus d'ensenyament per formar un metge diferent de l'actual”

—JA S'HA FET PÚBLIC QUE LA UPF HA PRESENTAT UN PROJECTE DE PROGRAMA DE DOCTORAT EN CIÈNCIES DE LA SALUT.

—En efecte, es tracta d'un projecte docent que ja estava madur, precisament perquè s'està treballant des d'un punt de vista tècnic en temes de l'àmbit de la medicina des de l'any 1994. En aquests moments, la UPF ha lliurat al Consell d'Universitats, per a la seva aprovació preceptiva, una proposta de doctorat que qualificaria de molt innovadora. Es tracta d'un doctorat genèric que preveu una etapa troncal i obligatòria amb independència del projecte de recerca a efectuar, que podrà acollir estudiants que faran recerca en àrees diverses, des de la biologia molecular o cel·lular fins a l'epidemiologia, passant per la recerca clínica o l'economia de la salut. En tot cas, el més important és que es tracta d'un programa dirigit a formar nous investigadors i docents, i que vol allunyar-se de la rauxa actual dels doctorats en Medicina, una bona part dels quals es dediquen més a la formació professional especialitzada, que no pas a la formació d'investigadors. A més, la formació en recerca també és una necessitat prioritària del mateix sistema sanitari, ja que, en el camp de la medicina, la pràctica clínica quotidiana ja no es pot deslli-

gar de la metodologia de la recerca com un instrument rutinari de l'assistència. Pel que fa al calendari, estem treballant amb la hipòtesi d'iniciar el doctorat a partir del curs vinent. Precisament, amb aquesta finalitat, el Consell d'Administració de l'IMAS ja va acordar a finals de maig iniciar als tràmits preceptius per a la desadscripció de l'IMIM com a institut universitari adscrit a la UAB i la seva posterior i immediata adscripció a la UPF. Finalment, no vull deixar de remarcar que el projecte de doctorat no serà una iniciativa aïllada, sinó el primer pas dels futurs estudis de primer i segon cicle de Medicina i Biologia.